

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра народних інструментів

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної
програми, доцент

 Я. ОЛЕКСІВ

" 25 " червня 2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових
інструментів, доцент

 Т. ЛАЗУРКЕВИЧ

" 25 " червня 2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 М. КУШНІР

" 25 " червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ ПАРТІЙ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Профілізація	«Сопілка», «Гітара», «Цимбали», «Баян», «Акордеон», «Бандура»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.4.4; ОК 3.5.5; ОК 3.6.5;)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Термін викладання	1,2 семестри
Факультет	Оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ ПАРТІЙ» для профілізацій: бандура, сопілка, цимбали, гітара, баян, акордеон з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженою Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробники:

ПОСІКІРА Людмила Кузьмівна – завідувач кафедри народних інструментів , народна артистка України, професор

ЛИЧЕНКО Олександр Валентинович – доцент кафедри оркестрового диригування, народний артист України

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри народних інструментів

від ”_18_” __червня__2021 р., протокол № _9_

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих музикантів-ансамблістів, які володіють специфікою оркестрового виконавства.

Основним завданням дисципліни є оволодіння студентом високопрофесійними навиками оркестрової гри, розвиток читки з аркушу та знання оркестрового репертуару.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.**Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.**Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.**Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.**Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.**Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.**Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.**Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.**Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.**Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.**Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12.**Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.**Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.**Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК16.**Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК17.**Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.**Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК2.**Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.
- СК3.**Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК4.**Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК5.**Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- СК6.**Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК7.**Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- СК8.**Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК9.**Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК10.**Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК11.**Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК12.**Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК13.**Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК15.**Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
- СК16.**Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- СК17.**Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

2.3 Фахові спеціалізовані компетентності

1. Здатність розуміння змісту, форму та стилю музичного твору, відтворювати його художню концепцію.
2. Здатність володіння засобами виконавської виразності та технічною майстерністю.
3. Здатність до ансамблевої майстерності, відпрацювання вмій виконання відповідної партії в контексті загального виконавського плану із врахуванням динаміки звучання інструменту в загальній звучності.
4. Здатність до чистого інтонування в процесі виконавства.
5. Володіння стійкою і водночас досить гнучкою метро-ритмічною пульсацією під час виконання.
6. Здатність до пошуку раціональної апікатури відповідно до художніх і технологічних вимог певного фрагменту оркестрового твору.
7. Володіння основними закономірностями використання штрихових та артикуляційних засобів звукоутворення в оркестровій літературі, майстерно

їх застосовувати в залежності до стилістичних особливостей виконуваного музичного матеріалу.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.

РН2. Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

РН3. Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.

РН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

РН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

РН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН11. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

РН13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

РН14. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

3. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами															
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс				II курс				III курс				IV курс			
						Всього	у тому числі:			Семестри		1		2		3		4		5		6		7	
	лекційні	індивідуальні	практичні				Кількість тижнів в семестрі																		
	15	15	15		15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15						
	1	1	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Вивчення оркестрових партій		1,2		3	90	30	-	-	30	60	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Розподіл годин та кредитів за курсами та семестрами

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		
I		3	90	30			30	60
	1	1,5	45	15			15	30
	2	1,5	45	15			15	30
II								
	3							
	4							
III								
	5							
	6							
IV								
	7							
	8							

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практичні заняття

(загальний обсяг – 30 годин)

I семестр (обсяг – 15 годин)

1. Фрагменти оркестрових партій в творах зарубіжних композиторів-класиків
2. Фрагменти оркестрових партій в творах українських композиторів
3. Фрагменти оркестрових акомпанементів
4. Читання нот з листа

II семестр (обсяг – 15 годин)

1. Фрагменти оркестрових партій в творах зарубіжних композиторів-класиків
2. Фрагменти оркестрових партій в творах українських композиторів
3. Фрагменти оркестрових акомпанементів
4. Читання нот з листа

Самостійна робота
(загальний обсяг – 60 годин)

Для здачі заліків в кінці кожного семестру студент повинен підготувати:

I семестр (обсяг – 30 годин)

5. Виконання фрагментів оркестрових партій в творах зарубіжних композиторів-класиків
6. Виконання фрагментів оркестрових партій в творах українських композиторів
7. Виконання фрагментів оркестрових акомпанементів
8. Читання нот з листа

II семестр (обсяг – 30 годин)

5. Виконання фрагментів оркестрових партій в творах зарубіжних композиторів-класиків
6. Виконання фрагментів оркестрових партій в творах українських композиторів
7. Виконання фрагментів оркестрових акомпанементів
8. Читання нот з листа

Послідовність проходження репертуару, а також обсяг творів та кількість годин індивідуальних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До заліків допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм,
Міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Високий ступінь технічної майстерності: віртуозність, володіння штриховою технікою, якісне звукодобування, добре відчуття ансамблевої гри.

Досконале виконання оркестрового твору: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, музикантське мислення, досконале володіння оркестровими навиками.

Висока працездатність і відповідальність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя.

Добрий рівень володіння оркестровими навиками, штриховою технікою, звукодобуванням, динамічною виразністю.

Добре виконання програми: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру.

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості.

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, ансамблевими навиками, динамічною виразністю, штриховою технікою. Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру оркестрових творів.

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільнє художнє враження
(з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільнє виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільнє художнє враження
(з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Низький ступінь обдарованості. Відсутність музикальності, артистизму, недостатня стабільність виконання. Низьке володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Вивчення оркестрових партій» інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- 1) Горбаль Я., Горбаль В. Методика репетиційної роботи з оркестром. Л..2018. – 3 – 80 с.
- 2) Ансамблі для бандур, вип.1 і вип.2, уп. В.Герасименко – Київ: «Музична Україна», 1980, 1981
- 3) Репертуар бандуриста,уп.С.Баштан, вип.7 – Київ: «Музична Україна», 1982
- 4) Г.Хоткевич. Вибрані твори для бандури, упор. В.Мішалов, серія «Музична спадщина Г.Хоткевича», вип. 4 – Харків: ФНКІ ім.Г.Хоткевича, 2010
- 5) Музичний альбом «Відлуння», уп. В.Іщенко – Чернігів: РА «Голд Фьюче», 2009
- 6) Збірник пісень і танців, упор. А.Бобир – Київ: «Музична Україна», 1959
- 7) «Грай, бандуро», упор. М.Гвоздь – Дніпропетровськ: «Гауранга», 1997
- 8) О.Герасименко. Ліричні п'єси для бандури – Львів: «ТеРус», 1997
- 9) Пед.репертуар, вип.2, уп. А.Омельченко – Київ: «Музична Україна», 1967
- 10) М.Опришко. Школа гри на бандурі – Київ: «Музична Україна», 1967
- 11) Твори для ансамблю бандуристів, уп. Т.Лазуркевич – Львів: «ТеРус»,2013

- 12) Н.П.Кучерук,М.П.Сточанська. Інструментальні ансамблі – Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського державного університету ім. Л.Українки, 2006
- 13) М.П.Сточанська. «Земле,моя земле, я люблю тебе», ансамбль бандуристів - Луцьк: РВВ«Вежа» Волинського державного університету ім. Л.Українки, 2009
- 14) М.П.Сточанська. Вокальні ансамблі у супроводі бандур - Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського державного університету ім. Л.Українки, 2006
- 15) О.Герасименко. Музичні пастелі. Для бандурного ансамблю - Львів: «ТеРус», 2010
- 16) Вокальні твори та ансамблі, уп. О.Герасименко – Львів: «ТеРус», 2001
- 17) Пісні укр.композиторів для ансамблю бандуристів, уп. О.Герасименко – Львів: «ТеРус», 2001
- 18) М.Ластовецький. Музика до вистави «Мальви» - Дрогобич: Коло, 2005
- 19) Є.Козак.Укр.нар.пісні – Київ: «Музична Україна», 1967
- 20) В.Барвінський. Колядки, щедрівки – Тернопіль: «Збруч», 1997
- 21) К.Стеценко. Обробки укр. нар. пісень – Київ: «Музична Україна», 1980
- 22) Збірник українських народних пісень для ансамблю бандуристів, упор. В.Лобко - Київ: «Музична Україна», 1989
- 23) Г.Хоткевич. Вибрані твори для бандури, уп. В.Мішалов, серія «Музична спадщина Г.Хоткевича», вип. 4 – Харків: ФНКІ ім.Г.Хоткевича, 2010
- 24) «Вечорниці». Співає тріо бандуристів – Київ: «Музична Україна», 1969
- 25) «Райдуга», упор. А.Омельченко - Київ: «Мистецтво», 1978
- 26) М.П.Сточанська. «Лесі Українці», тріо бандуристок «Дивоструни» - Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського державного університету ім. Л.Українки, 2011
- 27) «Грай, моя бандуро», вип.1, упор. О.Міньківський – Київ: «М.У.»,1968
- 28) Г.Китастиий. «Вставай, народе». Твори для капели бандуристів – Київ: «Музична Україна», 1996
- 29) М.Цуприк. Хорові твори а капела із супроводом бандур – Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2008
- 30) С.В.Овчарова. Твори зарубіжних, українських композиторів та народні пісні в аранжуванні для ансамблів бандуристів – Дніпропетровськ: Видавець Ю.Сердюк, 2007
- 31) «Музичні вечори», вип.11 - Київ: «Музична Україна», 1988
- 32) Українські колядки для ансамблю бандуристів. Обробка та аранжування О.Герасименко – Львів: «ТеРус», 2006
- 33) О.Курінний. Камерні ансамблі. Українські народні пісені та романси – Полтава: «Друкарська майстерня» ПП Шевченко Р.В., 2009
- 34) Г.Верета. «Коло млина, коло броду». Обробки українських народних пісень - Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2008

- 35) Є.Мілка. Твори для ансамблю бандуристів., вип. 2 – Донецьк: Донецька державна музична академія ім. С.С.Прокофєва, 2007
- 36) «Кобзареві струни». Вокальні твори на слова Т. Шевченка у супроводі бандури., упор. В.Дутчак – Івано-Франківськ: «Гостинець», 2004
- 37) «Любіть Україну». Збірник творів для ансамблів бандуристів., упоряд. В.Дутчак – Івано-Франківськ: «Плаї», 2003
- 38) Твори для бандури. Пісні, хори та танці для ансамблів бандуристів., упор. А.Омельченко – Київ: Держ.видав., 1962
- 39) «Вербена». Пісенний дивосвіт., вип.1. Твори з репертуару народних артисток України тріо бандуристок «Вербена» - Черкаси: «Брама Україна», 2007
- 40) Зоя Ружин. «Україна є, Україна буде». Вокальні твори українських композиторів у супроводі бандури – Київ: КНФ, 2004
- 41) Т.Свентах. Звучи, рідна мово. Аранжування для капели бандуристів – Рівне: «Волинські обереги», 2005.
- 42) Гуцал В. Грає оркестр українських народних інструментів: методичні поради керівникам самодіяльних колективів / В.Гуцал. – Київ: Мистецтво, 1978. – 168 с. – (Бібліотечка художньої самодіяльності „Райдуга”, № 11).
- 43) Гуцал В. Інструментовка для оркестру українських народних інструментів. К., 1988.
- 44) 8. Гуцал В. Робота з оркестром народних інструментів /Віктор Гуцал //Соціалістична культура. – 1979. – № 3 (675). – С.24-25.
- 45) 9. Іванов П. Оркестр українських народних інструментів. К., 1960.
- 46) Неоніла Іваноньків. Доля. Авторські твори та аранжування для ансамблю бандуристів. Випуск 1. – Тернопіль, 2019. – 80 с.